5 ЯНВ 1983

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 3 (4994). 5 ЯНВАРЬ 1983 й. ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 юлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ҲАММА КОЛЛЕКТИВЛАРДА ЮКСАК ДАРАЖАДАГИ ЎЗАРО ТАЛАБЧАНЛИК ВА МАСЪУЛИЯТ, ПРИНЦИПИАЛЛИК, ОНГЛИ ИНТИЗОМ ВА МЕҲНАТНИ АНИҚ-ПУХТА ТАШКИЛ ЭТИШ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ВА СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ ПРИНЦИПЛАРИНИ ҲАР ҚАНДАЙ БУЗИШЛАРГА НИСБАТАН МУРОСАСИЗЛИК МУҲИТИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИЛИШИГА ЭРИШИШ, ИШЁҚМАС ХОДИМЛАРГА НИСБАТАН ЖАМОАТ ТАЪСИРИ ЎТКАЗИШ ЧОРАЛАРИНИ АКТИВРОҚ ҚЎЛЛАШ ЛОЗИМ».

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш тўғрисида»ги қароридан).

● ҚУРУВЧИ МИНБАРИ

Интизом бор жойда — муваффақият бор

Москвадаги илғор меҳнат коллективларининг меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, хўжасизликка, ишлаб чиқариш ва давлат интизомини бузиш ҳолларига қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги ташаббусини трестимиз коллективи биринчилар қатори қизғин қўллаб-қувватлади ва ўз зиммасига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Москваликларнинг «Меҳнатга шон-шарафлар!» шиори остидаги ушбу ташаббусидан илҳомланиб, 1983 йилда прогул ва маъмурият рухсати билан бериладиган отпускалар ҳисобига иш вақтини йўқотишларни 6,7 процент қисқартиришга, кадрлар қўнимсизлигини 7,3 процент камайтиришга аҳд қилдик. Комбинатнинг ҳар бир меҳнатчиси учун намунали коммунистик шаҳар аҳолисининг ахлоқий принциплари норма бўлиб қолади.

Бу йил биз бунёдкорлар олдида улкан вазифалар турибди. Чунончи, Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига кўплаб юбилей объектларини ишга туширишимиз, замонавий типдаги турар жой биноларини бунёд этишимиз лозим. Албатта белгиланган марраларга меҳнат интизомини мустаҳкамламасдан эришиб бўлмайди. Кўзлаган маррага иш вақтидан унумли фойдаланиш, прогул ва ишга кечикиб келишларга барҳам бериш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, социалистик мусобақани авж олдириш эвазига эришиш мумкин.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумида **«Биз халқ хўжалигида катта-катта резервларга эгамиз... Бу резервларни фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдан, фан, техника ютуқларини ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга кенг кўламда ва тезроқ жорий этишдан қидириб топиш лозим»**, деб айтган сўзлари замирида чуқур маъно бор. Ютуқларга эришиш учун доимо изланиш керак. Изланиш эса самарасиз бўлмайди. Комбинатимизда, мен меҳнат қилаётган заводда меҳнат интизомини бузувчилар, прогулчиларга қарши кескин кураш олиб бориляпти.

Маълумки, қаерда меҳнат интизоми юқори бўлса, ўша ерда муваффақиятлар мўл бўлади. Мен етакчилик қилаётган бригада коллективи ҳам доимо изланишда, янги ташаббуслар билан чиқишга одатланган. Ҳозир «Беш кунлик топшириқ — тўрт кунда» шиори остида ишламоқдалар. Бу ташаббусни ҳам бригадамиз бошлаб берган эди. Уни комбинатимиздаги 40 дан ортиқ бригада қўллаб-қувватлаб, қувончли ютуқларга эришиб келяпти.

И. ОРИПОВ,
1-уйсозлик комбинатининг 1-йирик панелли уйсозлик заводи бетончилар бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофоти лауреати.

МОСКВАЛИКЛАР ТАШАББУСИ ҚАНОТ ЁЙМОҚДА

ОЛДИНГИ САФДА

«Ташсельмаш» заводи машинасозлари жонажон мамлакатимизнинг 60 йиллиги юбилейи йилида 9850 дан зиёд пахта териш машиналарини шай қилиб қўйиш, шундан 50 дан зиёдини планга қўшимча тайёрлаш учун астойдил меҳнат қилдилар, юксак маҳорат ва ташаббус кўрсатдилар. Улар зарур қишлоқ хўжалик техникасининг техникавий савиясини ошириш юзасидан кўп иш қилдилар. Янги йилда КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, машинасозлар зўр ғайрат-шижоат кўрсатмоқдалар.

Машинасозлар беш йилликнинг учинчи йилида ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олишди. Улар йилдаги 10 мингтага қўшимча яна 35 та пахта териш машинаси тайёрлаш, ингичка толали пахтани терадиган «ХВН—1,8» маркали машиналарнинг дастлабки саноат партиясини ишлаб чиқариш, давлат Сифат белгиси билан тайёрланаётган буюмларнинг ҳажмини 48 процентга етказиш мажбуриятини олдилар.

Аввалги йиллардагидек машинасозлар техника тараққиётини янада жадаллаштирадилар, янги техникани жорий этиб, мавжуд дастгоҳларни такомиллаштирадилар. Улар шаҳримизда биринчилар қаторида меҳнат ва технологик интизомни мустаҳкамлаш юзасидан москвалик ишчиларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлашди. Бу — меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим резервидир. Прогул, кадрлар қўнимсизлиги, ичкиликбозликка қарши кураш бўйича тадбирлар белгилашди. Агар илгарилари цехларда ичкиликбоз ва прогулчиларга бироз муроса қилиб келишган бўлса, эндиликда меҳнат интизомини бузишнинг бундай ҳоллари йиғилишларда муҳокама қилинади, завод наркологик диспансерининг ишини яхшилаш тадбирлари ҳам кўриляпти. Жамоатчи кадрлар бўлими қўнимсиз, яъни бугун ишга жойлашиб, эртага ишдан бўшайдиган кишилар билан тарбиявий иш олиб боришни кучайтиряпти, негаки бундай кишилар учун завод шуҳратининг унчалик аҳамияти йўқ, касб маҳоратини ҳам оширишга интилмайди.

СУРАТДА: москваликларнинг ташаббусини амалга ошириш учун актив курашаётган кишилардан (пастда чапдан ўнгга): 2-цех токари Э. Маматқулов, 14-цех созловчиси О. Карпова, 10-цех пайвандловчиси Б. Идрисхўжаев, бош конструктор бўлимининг инженери Р. Орешина; (юқорида) 15-цехнинг токарь-автоматчилар бригадаси бошлиғи, КПСС XXVI съездининг делегати Ю. Степаненко, 6-цех пайвандловчиси М. Аброрхўжаев, 15-цех пармаловчиси, III даражали Меҳнат шуҳрати орденининг кавалери З. Зотова, 6-цехнинг ишлаб чиқаришни тайёрлаш инженери Т. Исупова, 6-цех бошлиғининг ўринбосари М. Гильмияров.

А. Тўраев фотоси.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

△ КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети ишчиларни, колхозчиларни, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни, ёшларни, Совет Армияси ва Флоти жангчиларини, уруш ва меҳнат ветеранларини, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилган коммунистик шанбаликда актив қатнашган барча кишиларни уларнинг фидокорона ва текин қилган меҳнати учун самимий миннатдорчилик билдирадилар.

△ 4 январь куни Прагада Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгаши иш бошлади.

△ Кеча Ўзбекистон пойтахтида болалар ва ёшлар учун фан, техника ва ишлаб чиқариш X Бутуниттифоқ ҳафталиги очилди. Бутуниттифоқ ҳафталигининг тантанали очилиш маросими Тошкентдаги темирйўлчилар маданият саройида бўлиб ўтди.

Очилиш маросимида ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари, шу байрамни тайёрлаш ва уни ўтказиш ташкилот комитетининг раиси Л. И. Швецова, СССР маориф министрининг ўринбосари В. Н. Ягодкин, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов, донгдор пахтакор, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Охунова, СССР космонавт-учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Г. В. Сарафанов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. А. Алламуродов, москвалик ўнинчи синф ўқувчиси М. Якушев, литвалик ўқувчи Я. Верцинский, ўзбекистонлик ёш техник З. Ҳошимхўжаев сўзга чиқдилар.

Фан, техника ва ишлаб чиқариш Бутуниттифоқ ҳафталигини тантанали очиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этди.

УНУМДОРЛИК ОШАДИ

Тошкент «Силикат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бинокорлик материаллари экспериментал заводида ўрнатилган ғалати ҳалқа печдан дастлабки ғишт пишириб олинди. Печнинг деворлари ер остида, тепа қисми эса ўтга чидамли плиталар билан ёпилган. Печь ичига хом ғишт териш учун кастрюлька сингари унинг қопқоғи очилади: гумбаз плиталари балка кран ёрдамида кўтарилади. Шундан сўнг печга хом ғишт пакетлари туширилади. Ғишт пиширилганидан сўнг тайёр ғишт шу тахлитда чиқариб олинади. Икки ишчига шу ишларни бажариш учун икки соатдан камроқ вақт керак бўлади.

Республикада ғишт заводлари етарлича бўлиб туюлсада, ғишт ғоят тақчил. Лойиҳа ташкилотлари бунинг йўлини топмасалар тақчиллик янада ошиб кетган бўлур эди. Ғиштдан қуриш керак бўлган кўпгина объектлар мажбурий равишда темир-бетондан лойиҳаланмоқда. Қишлоқда қурилишлар тез кўпайиб бораётганлиги, у ерда уй-жой-қурилиш кооперативлари ривож топаётганлиги муносабати билан ҳозир ғиштга талаб айниқса ошмоқда.

(ЎзТАГ).

Ҳаётга йўлланма

Халқ хўжалиги институтида дипломларни тантанали топшириш маросими

Халқлар дўстлиги орденли Тошкент халқ хўжалиги институти битирувчиларининг янги отряди байрамона, тантанали шароитда олий иқтисодий таълим ҳақидаги дипломларни олди.

Мамлакатимизнинг энг йирик иқтисодий олий ўқув юртларидан бири бўлган институт яқинда ўз фаолиятининг 50 йиллигини нишонлаган эди. Бу сафар у планлаштириш, молия, кредит, моддий-техника таъминоти, саноат экономикаси ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари учун 2358 ёш мутахассисга йўлланма берди.

Ҳозирги пайтда институтда 12 факультет, 40 кафедра ишлаб турибди. Бу ерда 650 дан ортиқ ўқитувчи, 500 ходим ишламоқда. Улар фақатгина зарурий иқтисодий билимларга эга бўлиб қолмасдан, юксак ғоявий эътиқод соҳиби бўлган, партиянинг хўжалик сиёсатини оммага етказаётган кишилардир.

Дипломларни тантанали топшириш маросимида мамлакатимизнинг таниқли иқтисодчи олимлари иштирок этдилар. Улар институтда бўлиб ўтган моддий-техника таъминоти ишини такомиллаштириш проблемалари бўйича республика конференциясига келган эдилар.

Тантанали йиғилишни очган институт ректори, иқтисод фанлари доктори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор М. Ш. Шарифхўжаев институт коллективи бу воқеани совет халқининг бутун куч-ғайрати КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ этишга қаратилган бир даврда нишонлаётганлигини таъкидлаб ўтди.

Битирувчилар номидан кечаги аълочи студентлар Светлана Александрова ва Шаҳноза Бекноевалар сўзга чиқишди.

Урушдан кейинги йилларда институтни тамомлаган, эндиликда шу олий ўқув юрти бухгалтерлик ҳисоби кафедраси мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор С. Қ. Қодирхонов, Ўзбекистон ССР Давлат план комитети бўлим мудири ўринбосари В. Д. Дворкин, бош бухгалтер, Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги коллегияси аъзоси В. Г. Ефимковлар йиғилганларга оқ йўл тиладилар ва ўзларининг эзгу истакларини изҳор этдилар.

Тантанали йиғилиш сўнгида институт битирувчиларига дипломлар топширилди, йиғилганларнинг қарсаклари остида уларга гуллар тақдим этилди.

Г. ХАЧИЕВ.

Якунлар чиқарилиб, янги режалар белгиланди

Тошкент шаҳар партия комитетида шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни комиссия раиси Э. Боқибоев очди. Мажлисда комиссиянинг ўтган йилги иш якунлари кўриб чиқилди. 1983 йилда бажариладиган ишларнинг плани тасдиқланди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Қаюм Саидмуҳамедович **Тўлагановни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ТАРҒИБОТЧИ ТЕЖАМКОРЛИККА ЎРГАТМОҚДА

«Промтехмонтаж» бошқармасидан монтажчи слесарлар бригадири коммунист Ф. Шайдуллиннинг рационализаторлик таклифи Олмалиқ кон-металлургия комбинатида бир йилда қарийб 15 минг сўмни тежашга кўмаклашди. Рационализаторлар флотацион машиналардан пульпани қўйиш мосламаси конструкциясини ўзгартириб, қувурларнинг хизмат муддатини анча узайтирдилар. Бу қувурларни алмаштириб туриш корхонага қимматга тушар эди.

Монтажчилар бу проблема ҳақида илк бор коммунистик меҳнат мактабидаги машғулотда ўз тарғиботчиси, юксак малакали қурувчи Владимир Иванович Ермаковдан эшитдилар. Айнан унинг ўзи бу камчиликни бартараф этиш, металлургларга кўмаклашишни таклиф этди. Тарғиботчи билан бригада аъзолари машғулотларда ўртага қўйилган масалани муҳокама қилиб, модернизациялаш лойиҳаси ишлаб чиқилишига қадар уни ҳал қилиш йўллари устида кўп фикрлашдилар.

В. Ермаков коммунистик меҳнат мактабида олиб бораётган машғулотлар доимо қурувчиларнинг ҳаёти ва меҳнат тажрибасидан олинган конкрет материаллардан тузилади. Машғулот тингловчилари бригада пудратини жорий этиш жараёнини таҳлил қилиб, иш вақтининг бекор кетиши сабабларини ўрганмоқдалар, тежамкорлик ва эҳтиёткорлик резервларини ахтарадилар. Монтажчилар тарғиботчининг тежамкорлик таълимидан фойдаланиб ҳозирнинг ўзидаёқ ўнг минглаб иқтисодий самара кўрмоқдалар.

(ЎзТАГ).

КОММУНИСТ МАЪНАВИЙ ОЛАМИ ҲАҚИДА
ОҚШОМ СУҲБАТЛАРИ

МЕҲНАТ ЗАВҚИ, МЕҲНАТ ҒУРУРИ

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ — КОНКУРС

ОЧЕРК

● Қўйлиқдаги кўприк ва темир-бетон конструкциялари эксперименталь заводи коллективи меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини янада мустаҳкамлаш юзасидан москваликлар ташаббусини қўллаб-қувватлаб, унга лаббай деб жавоб бермоқдалар. ● Корхона меҳнаткашлари бу ташаббусни ривожлантиришга меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашнинг муҳим резерви деб қарамоқдалар.

ЗАВОД ижодкори... Корхона раҳбари шаънига айтиладиган бундай қисқа таърифни ҳамма вақт эшитавермайсан, киши. Қўйлиқдаги кўприк ва темир-бетон конструкциялари эксперименталь заводи директори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор, халқ депутатлари Ҳамза район Советининг депутати, коммунист Владимир Михайлович Бадаловга корхона ветеранлари ана шундай баҳо беришади. Унинг раҳбарлигида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 20 мартадан кўпроқ ошди. Бугунги кунда 53 хил буюм ишлаб чиқарилянти. Уларнинг кўпчилиги Тюмень нефтчиларига мўлжалланган. Мана, бешинчи йилдирки, завод «Коммунистик меҳнат корхонаси» номини оқлаб, ҳар йили шу юксак номга муносиб иш қилмоқда. Бугунги кунда завод боғроғни эслатади. Негаки, бу ерда дов-дарахтлар ва гуллар кўп.

Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақада эришган муваффақиятлари учун бу корхонага ҳам берилди.

Шундай қилиб, биз корхонанинг қарор топиши ва ривожланишида коммунист-раҳбарнинг ўрни, унинг иш услуби ва методлари ҳақида сўз юритамиз.

Ҳозирги замон корхонасининг директори... Бугунги кунда бу лавозим кўп қиррали ва аниқ мазмун касб этган. Корхона бошлиғи ишлаб чиқаришнинг ипидан игнасигача билиши керак. Ҳар бир участка, цех талаб-эҳтиёжларини билмоғи керак. Кўпинча бу борада ҳал қилувчи сўзни у айтади. У ёки бу ташаббусни қўллаб-қувватлаш, бир-бири билан узвий боғланиб кетган мураккаб тармоқларни аниқ ҳисобга олиш лозим. Бунда, албатта, корхона қуввати ва таъминотчи корхоналар имконияти, корхонани келгусида ривожлантириш ва коллективдаги психологик иқлимгача кўзда тутилмоғи лозим. Қисқаси, бир қарашда бир-биридан узоқ туюладиган; ҳатто замонавий электр ҳисоблаш машинаси ҳам ечишда қийналиб қоладиган ҳолатларни бир-бири билан боғлашга тўғри келади. Гоҳида фақат ғайрат, тажрибанинг ўзи камлик қилиб қолади. Бунда дадиллик, топқирлик, ирода, коллектив ижодий қобилиятига чуқур ишонч иш беради.

Шундай воқеа эсимда. Куз боши эди. Завод тюменлик йўл қурувчилар буюртмасини бажарди. Кўприклар учун конструкциялар, плиталар етказиб берди. Кейин маълум бўлишича, тюменлик қурувчилар вақтдан анча ўзиб ишлашаётган экан. Улар завод ишчиларига маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, қурувчиларнинг ғайратларига яраша кўпроқ маҳсулот билан таъминлашлари юзасидан мурожаат қилишди. Завод коллективи буни қўллаб-қувватлади, лекин буни қарангки, алоҳида маркали металл етишмаслиги туфайли иш бироз «тўхтаб» қолди. Чунки бу металлсиз йўллар учун конструкция тайёрлаб бўлмасди. Яна шуни айтиб ўтиш кераки, завод буюртмаларни йил бўйи муддатидан илгари бажариб келган ва шу вақтга келиб пландаги металлни сарфлаб қўйган эди. Нима қилиш керак? Тюменликларга металл йўқ деб жавоб қилиш, шунинг учун буюртмани бажармаслик пешқадам коллективга ярашадими? Изланиш бошланди. Металлни қандай бўлмасин топиш керак. Топганда ҳам тезроқ топиш керак! Аҳвол эса мураккаб эди. Шунда завод директори бу ишга аралашди. Албатта, бундан бошқалар амалга ошира олмаган ишларни раҳбарнинг ўзи бажариши керак деган маъно чиқмаслиги лозим. Бироқ, бунда таъминотчиларнинг айби йўқда.

(Давоми 2-бетда).

МЕҲНАТ ЗАВҚИ, МЕҲНАТ ҒУРУРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ҳар бир ишчи шуни яхши биладики, йилнинг ўртасида планга қўшимча хом ашё топиш қийинроқ. Директорнинг боши қотиб қолди. Гоҳида мулойим оҳангда гапирса, гоҳида асаби қайнаб кетарди. Заводга металл топиб қайтганда эса таъминот бўлими бошлиғига дуч келиб қолди. Бўлим бошлиғи айбдордек четга қаради. Шунда директор унга шундай деди: «Бир мўъжиза билан олдим-да буни. Ҳозир ўз кўзларимгаям ишонмаяпман». Бошқа ҳеч нарса демади. Унга танбеҳ ҳам бермади. Умуман, директор ўз қўли остида ишлаётган кишилардан қобилиятига яраша иш талаб қиларди. Уларга қўлидан келмайдиган ишни буюрмасди. Бунинг яна бир томони шундаки, ходимнинг қўлидан келадиган топшириқ берилса, унда ўз кучига ишонч сезилиб туради.

Қисқаси, директор бир неча бор завод коллективи бирон масалани ҳал этолмай «боши қотиб» турганда масалани оқилона ва тез ҳал этган!

Гапнинг хонаси келганда шуни айтиш керакки, директор ўз фаолиятини бошлаган кезлардаги биринчи масалани ҳал этишдаёқ коллективни ҳайрон қолдирган эди. Корхона энди ташкил этилаётган кезлар... Аввало, директор ўз фаолиятининг келгусидаги режаларини аниқ белгилаб олди. Шу пайтгача корхона ярим ҳунармандчилик корхонасини эслатарди. Завод ўсиши, қувватини ошириши фойда келтирадиган, замонавий талабларга тўла жавоб берадиган бўлмоғи керак-да, ахир.

Ҳар бир ишнинг бошланиши қийин бўлади. Айниқса, эскича иш услубини ўзгартириш, яъни ҳайбаракаллачиликка барҳам бериш керак эди. Сир эмас, ҳайбаракаллачилик ортиқча маблағ сарфлашга сабаб бўлади. Негаки, ишдан ташқари вақтларда ишлашга, нарядларни ошириб расмийлаштиришга, ҳатто баъзан қоидадан четга чиқиб кетишларга олиб келади. Шунақа пайтларда фойда олиш ҳақида гап бўлиши мумкинми? Маҳсулот таннархи ошгандан-ошарди. Тўғри, план катта қийинчиликлар билан тўлсада, маҳсулот сифати унчалик талаб даражасида эмасди.

Ўша кезлари директор коллективни яна бир оқилона таклифи билан лол қолдирди. Корхона территориясини бир айланиб чиқдида умумий йиғилишда шундай деди: «Эртага ҳеч қанақа қолип тайёрланмайди, ҳамма ўз иш жойини, завод ҳовлисини саранжом-саришта қилсин! Ишга соқолини қирдирмай келганлар киритилмасин. Фақат касаллик варақаси бўлганларгина бу тадбирдан озод қилинади».

Бу сўзлар қайси пайтда айтиляпти денг — айни ойлик план бажарилмаганда! Бир неча кун шундай давом этди: корхона территорияси айланиб чиқилади, озодалик ҳақида янги буйруқ берилади. Буни қарангки, ўша кезларда корхона ҳовлисидан 200 машинадан ортиқ ҳар хил чиқиндилар олиб чиқиб ташланди ва 3 вагон металл чиқиндиси тўплаб топширилди. Бир неча кун ичида корхона гўё ёшариб кетгандек бўлди. Ҳаммаёқ озода, аммо баъзи кишиларнинг ишни ўзибўларчилик аҳволига ташлаб қўйишдек иш ҳақидаги эскича тасаввурини енгиш қийинроқ бўлди.

Бу айниқса корхонани техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш бошланганда яққол сезилди. Корхонани ишдан тўхтатмай туриб, қайта жиҳозлаш керак эди. Завод оқсарди. Кетма-кет план тўлмасди. Бу иш ҳақига таъсир қиларди. Гоҳида директорнинг қарори ноҳуш кутиб олинарди. Баъзилари ишдан бўшаш ҳақида ариза бера бошлашди. Хуллас, чирсиллаган пайт. Шунда В. М. Бадалов завод ишчиларини яна бир марта лол қолдирди.

Йиғилишда корхонадаги ишлар қизғин муҳокама қилинарди. Танқид устига танқид, эътирозлар ва шикоятлар. Ҳаммаси директорга қаратилган эди.

— Ҳаммаси тўғри, — деди у ўз сўзида.— Агар корхонада иш яхши борса, буни коллективнинг хизмати, агар ёмон борса бунда маъмурият айбдор дейишга ўрганиб қолганмиз. Баҳслашиб ўтирмайман — тўғри! Ҳамма эътирозларингизни тушунаман ва қабул қиламан. Кундалик ишимизда бу масалаларни ҳал этамиз. Лекин келинглар, ҳозир энг асосий масала ҳақида гаплашиб олайлик.

Пашша учса эшитиладиган жимжитлик. Ҳамма унга диққат билан қараб турарди. Корхонанинг бу долзарб ишларидан бошқа яна қандай асосий масала бор экан?

— Коллективимиз ҳозир,— деб давом этди В. М. Бадалов, — яхлит бир инсон деб тасаввур этайлик. Фақат оёғимиз тагига қараяпмиз, ахир. Олдимизда нималар турганини кўрмаяпмиз. Ахир, биз ҳозир жуда катта аҳамиятга эга бўлган ишни қиляпмиз — янги завод яратяпмиз-ку. Бу эса осонликча бўлмайди. Бир йил ўтсин, кейин кўрасизлар, янги, ёруғ, кенг цехлар яратилади. Ҳар бир иш жойида гуллар яшнаб туради. Мукофотлар ҳам оласизлар. Ўзимизнинг болалар боғчамиз, дам олиш зонамиз, профилакторийимиз бўлади. Бунинг учун эса ҳозирги қийинчиликларни енгишимиз керак.

Директорнинг шундоққина эсида. Эртаси куни бригадалардан бирининг бошлиғи Белоедов тўппа-тўсиндан шундай деди:

— Ўртоқ директор, бизнинг ишимизни бир маромда ташкил этиб беринг, биз ҳам бир маромда меҳнат қилиб бир маромда ҳақ олайлик, ахир бу аҳволда...

— Сизга ким ҳалақит беряпти? — сўради директор.— Келинг, таҳлил қиламиз, қандай ишлаётганлигингизни бутун тафсилоти билан ўрганамиз. Мана масалан сизнинг участкангизда иш жараёни боряпти. Ҳамма ўз иши билан банд, такрорлайман, «фақат ўз иши билан». Шундайми?

— Шундай,— жавоб берди Белоедов, директор нимани назарда тутаётганлигини умуман тушунмасдан.

— Агар қўшнингизнинг иш ўрнида қандайдир сабабга кўра муаммо келиб чиққан бўлса-чи? Бошқа биров бўлганида шу вақтда кутади, чекади. Шундайми?

— Шундай ҳам бўлади. — Ўзи истамаган ҳолда бригадир уни қувватлади.

— Тез-тез бўлади, аниқроқ қилиб айтди директор, — вақт эса ўтаверади. Планни бажариш хавф остида қолади. Демак бу иш ҳақи маъносида ҳам йўқотиш-ку. Энди тасаввур қилайлик. Бригададаги барча аралаш касбларни уддаласа, ўз ўртоқларининг ишини ҳам бажара олса яхши эмасми? Демак қийин пайтларда ҳар бир киши бошқа бировга ёрдам бера олиши, ишдаги мавжуд муаммонинг олдини олиши мумкин... Оқибатда эса ҳамма ютиб чиқади...

Бу ерда бригадирга нима чуқур таъсир этганини айтиш қийин эди. Директорнинг ҳамма ишларни чуқур билишими ёки шундай фикрлар ўзининг ҳам миясига энг қийин дақиқаларда келганлигими? Белоедов Владимир Михайлович олдидан унинг ҳамфикрига айланган ҳолда қайтди. Бундай кишилар заводда янада кўпайди.

Ўша кунларда директорнинг кабинетида энг кўринарли жойда шиорга айланган «Ким ишлашни хоҳласа — восита топади, ким ишламасликни хоҳласа — баҳона ахтаради» ёзувлари битилган плакат пайдо бўлди.

Тез орада аралаш касбларни эгаллаш лозимлиги бригадаларда одатдаги муаммога айланиб қолди. Бир сўз билан айтганда, корхона қудратини оширишнинг, унинг аниқ маромда сифатли ишлашининг яхши резерви ҳаракатга келтирилди. Бундай бир-бирининг вазифасини эркин бажара олиш хусусияти кейинчалик бригада пудрати методининг энг прогрессив элементларидан бирига айланди ва у цехларни реконструкциялаш бошланганда жуда қўл келди.

Шундай ҳам бўлган эди. Пудратчилар ишлаб чиқариш биносини муддатидан илгари фойдаланишга топширишга ваъда беришди ва ўз сўзларининг устидан чиқишди. Энди барча гап ишлаб чиқарувчиларда қолган эди. Директор умумий мажлисда завод меҳнатчиларига янги цехларга жиҳозларни ўз кучлари билан монтаж қилишни таклиф этди. У бунда цехнинг муддатидан илгари ишга туширилиши, янги техникани ўзлаштириш қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш имконини беришини яхшилаб тушунтирди. Албатта бунда бир жиҳатдан таваккал қилишга ҳам тўғри келди. Ахир участкаларни заифлаштириш планни бажаришга таъсир этиши ҳам мумкин эди-да. Бунда ишчилар яна йўл топишди ва имкониятларини кенгайтиришди. Ҳар бир ишчи ўзи меҳнат қилаётган зонани кенгайтириб, янги жиҳозларни монтаж қилишга ёрдам бераётган ўртоғи ўрнида ҳам ишлай бошлади. Улар айни пайтда цех ишлаётган дақиқаларда янги техникани ипидан игнасигача ўрганишди, барча участкалар қисқа вақт мобайнида лойиҳадаги қувватга эришди.

Бу завод аҳли ҳаётида муҳим воқеа эди. Шу тариқа улар оғир аҳволдан чиқиб олишди. Завод ишлаб чиқаришдан даромад кела бошлади. У 25 минг сўмдан кўпроқни ташкил этди ва мунтазам равишда ўсиб борди. Иш аниқ маромда бориб, ишчиларнинг олаётган маошлари мустаҳкамлашди.

Директор эса яна янги иш ҳақида ўйлай бошлади. Баҳорда у кутилмаганда ҳамма учун ниҳоллар келтирди. Ҳали қурилиши тугалланмаган участкада боғ барпо этишга киришилди.

Ҳамма билан бирга кўчат ўтқазаётиб, ҳазиллашиб шундай деди: «Дарахтлар бир жойда ўсади, илдиз отади, инсон ҳам шунақа...».

Бугун етти гектар майдонни эгаллаган завод мевали ва манзарали дарахтларга, цехлар эса гулларга бурканган. Ҳамма жойда намунали тартиб, озодагарчилик. Корхонага тажриба алмашиш мақсадида турли делегациялар ҳам тез-тез келиб туради. Меҳмонлардан бири «Бундай заводда йирик темир-бетон конструкциялари эмас, витамин ишлаб чиқарса бўлар экан», — деган эди.

Коллектив учун партия ва ҳукуматимизнинг Тюмень конларини ўзлаштиришни жадаллаштириш, нефтчиларга амалий ёрдам кўрсатиш зарурлиги тўғрисидаги қарори муҳим аҳамият касб этди. Бундай жойларни ўзлаштириш маълумки аввало йўллар қурилишидан бошланади.

Корхонанинг умумий мажлисида Сибирь учун йўлларга мўлжалланган плиталар ва кўприк конструкцияларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш имкониятлари ҳақида жиддий амалий гаплашиб олинди. Унда ички резервлар ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмини оширишни таъминлашга қарор қилинди. Бу коллектив ижодий имкониятларининг жиддий синови эди. Завод аҳли бу вазифани ҳам шараф билан адо этди. Қисқа вақт мобайнида ўнлаб рационализаторлик таклифлари кела бошлади. «Ишлаб чиқариш резервини ахтаришга сенинг шахсий ҳиссанг» деб номланган ҳаракат ана шундай туғилган эди.

Бунда ҳам директорнинг ўзи яхши намуна кўрсатди. У энг йирик, иқтисодий жиҳатдан самарали рационализаторлик таклифининг автори бўлди. Бу таклифга асосан плиталарнинг конструкцияларини тайёрлаш жараёни анча тезлашди. У плиталарни қуритиш вақтини 19 соатдан 13 соатгача камайтирди. Йиллик иқтисодий самара 80 минг сўмни ташкил этди. Бунинг устига айрим иш жараёнларини автоматлаштириш ва механизациялаш туфайли иш шароити анча енгиллашди.

Шу боисдан районда ҳам, шаҳарда ҳам В. М. Бадаловга тежамкор, ишбилармон хўжалик юритувчи мутахассис сифатида баҳо берилаётганлиги бежиз эмас. Бунда унинг тийинлардан сўмлар тежаб қолиш маҳорати, ишбилармонлиги мужассамланган. Яқинда у турдош корхонада бўлди. Унинг диққатини арматуралардан ортиб қолаётган металл парчалари жалб этди. Унда ана шу парчаларни ўз корхонасида фойдаланиш ғояси туғилди. Шу тариқа завод маҳсулотлари ассортиментида янги маҳсулот — суғориш новлари ва сайқалланган плиталар пайдо бўлди. Келаётган даромадни айтмайсизми...

Завод улғаймоқда. Унинг етуклигини бу ерда амалга оширилаётган ишлар яққол кўрсатиб турибди. Мана масалан оддий бир деталь. Яқиндан бошлаб корхонага кираверишда ишчиларни шундай плакат қаршилайдиган бўлди: «Ишга қувонч билан келиб, ишдан фахр билан кетамиз». Ўтган йиллар мобайнида ишчиларнинг ана шундай сўзларни айта олишига маънавий ҳуқуқ бўлиши учун қанчалик меҳнат сарф этилганлигини бирданига тасаввур этиш қийин.

Директорни корхонанинг кекса ишчиларидан бири, Октябрь революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Анатолий Николаевич Богатиров аниқ ва ҳаммадан кўра тушунарли тарзда шундай характерлади:

— У заводга ўн беш йил муқаддам келган эди. Эсимда, ёш, шижоатли, ўктам эди. Бизнинг ярим ҳунармандчилик хўжалигимизни «синдирди». Ўшанда унинг ишларига ҳар хил муносабатда бўлишган эди. Лекин «Бу ҳақиқий раҳбар...» деган кишилар кўп эди. Кўп сувлар оқиб ўтди. У эса ҳамон илгаригидек ғайрат-шижоатли, толиқмас, изланувчан. Аммо янада донороқ бўлиб қолди десам муболаға бўлмас. Ахир у коллективга ҳам ўргатди, ҳам ундан кўп нарса ўрганди. Сочларида оқ кўпайди.

Бунинг эвазига эса ишчилар коллективининг ишончи, эътиборини қозонди.

Рафаэль ЗАГРАТДИНОВ.

✦ ФАН—БЕШ ЙИЛЛИККА

СОДДА ВА ТЕЖАМЛИ

Тўқимачилик корхоналарининг инженерлари ва технологлари оқинди сувни тозалаб, уни ишлаб чиқариш циклига қайтариш учун саноат санитарияси мутахассисларидан ёрдам сўраб юришлари шарт эмас. Шу мақсад учун Ленинград тўқимачилик ва енгил саноат институтининг олимлари корхона чиқитларининг ўзидан фойдаланишни таклиф этдилар.

— Таклиф этилган тозалаш усули содда ва тежамли, — деди олий мактаб проблема лабораториясининг раҳбари профессор Л. Вольф. — Материалларга технологик ишлов бериш натижасида қоладиган нейрон газлама ёки бошқа тола қийқимларини алоҳида химиявий модда қўйилган ваннага ботирилса фильтр ишлатишга тайёр бўлади. Газмолни ташкил этувчи толалар бўёқ ва булғайдиган бошқа хил моддаларни «тутувчига» айланади. Натижада икки ёқлама фойда олинади: тўқимачилик корхонасининг чиқитларидан батамом фойдаланилади ва индустриал оқинди ташлашга барҳам берилади. Шу билан бирга ион алмашинув толаларидан кўп марта фойдаланиш мумкин бўлади, чунки булғайдиган зарралар шу тола юзидан осонгина тушиб кетади.

Оригинал технология Белоруссиядаги Пинск устки трикотаж комбинатида тажриба-саноат кўламида синаш натижасида юксак иқтисодий самарадорлигини кўрсатди.

(ТАСС)

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНДИ

Навоий шаҳри аҳолиси энди иккита телевизион программа ўрнига учта программани томоша қила олади. Бу ерда шаҳар телеретранслятори муддатидан илгари реконструкция қилинди: унинг энг янги асбоб-ускуналари Москва ва Тошкентдан кўрсатувларни аниқ тасвирда қабул қила олади ҳамда уни қўшимча канал орқали кўрсатади.

Ўзбекистон алоқачилари ўн биринчи беш йилликда ретрансляция тармоғини ривожлантириш кенг программасини амалга оширмоқдалар. Яқин вақт ичида Бухоро, Қўнғирот, Қўқон ва Гулистонда янги кучли телепередатчиклар ишга туширилади. Бу шаҳарларнинг ҳамда атрофдаги қишлоқларнинг аҳолиси марказий ва республика телевидениесининг иккала программаси кўрсатувларини томоша қила оладилар.

ДЎСТЛИК МАРШРУТЛАРИ

Фарғона областидаги қишлоқ хўжалик илғорларидан 330 киши янги йилнинг дастлабки кунларини дўстлик маршрутларида ўтказади. Илғорлар «Дружба» туристик поезди составида қардош республикаларнинг пойтахтлари бўйлаб саёҳат қиладилар. Пахтакорлар ўн кун мобайнида Тожикистон, Қирғизистон, Қозоғистондаги ҳамкасблари билан учрашадилар.

Яқин орада яна бир туристик поезд йўлга отланади. Бу поездда беш йиллик ёш гвардиячиларидан беш юз киши саёҳатга жўнаб кетади.

ҚИШКИ ПОЛИЗЛАРДАН

Сурхондарё областининг кооператорлари қишки полиз маҳсулотини тайёрлашга ва жўнатишга киришдилар. Янги карамнинг дастлабки туркуми Жарқўрғон станциясидан Москвага жўнатилди.

Бу йил Ўзбекистоннинг энг жанубий областида қишки сабзавотни анча кенгайтириш режалаштирилди. Бултур куз фаслида шундан аввалги мавсумдагига нисбатан уч минг гектардан кўпроқ майдонга қишки сабзавот экилди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ — КОНКУРС

Пойтахтимиздаги «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси шаҳримизнинг илғор саноат корхоналари сафида бораётган коллективлардан биридир. Бирлашма меҳнаткашлари мамлакатимизнинг шонли 60 йиллик юбилейини меҳнатда катта муваффақиятлар билан нишонлаб, беш йилликнинг учинчи йили план-топшириқларини зарбдорларча бажаришга киришдилар.

Юқоридаги суратда корхонанинг моҳир калаваловчилари (чапдан-ўнгга) Моҳира Турғунова, Каромат Усмоновалар акс эттирилган.

Ўнгдаги суратда эса янги тўқув комплексини кўриб турибсиз.

Пастдаги суратларда тажрибали мастер Надежда Павлова ва пешқадам созловчи Аҳмаджон Исроиловлар тасвирланган.

М. Нуриддинов фотолари.

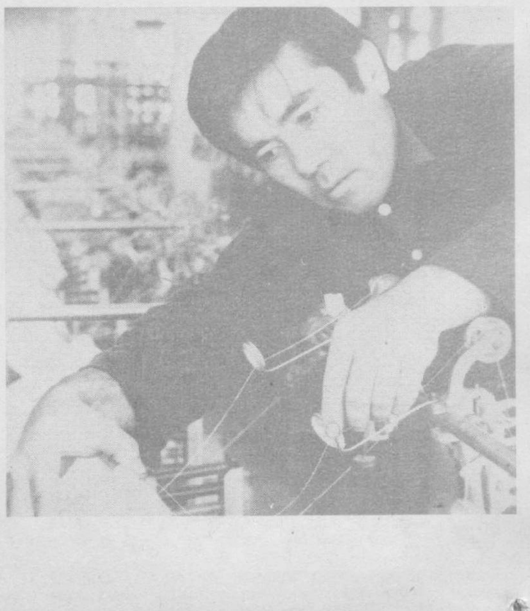

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЮКСАК САМАРАДОРЛИК

СОФИЯ. Роботлар, манипуляторлар, рақамли программа билан бошқариладиган станокларни жорий этиш натижасида Болгариянинг Шумен округидаги саноат корхоналарида бир мингдан кўпроқ янги буюм ишлаб чиқаришга эришилди. Ана шу юксак самарали машина-ускуналардан фойдаланиш туфайли округ миқёсида беш мингдан зиёд ишчини унумсиз қўл меҳнатидан халос қилиб, бошқа ишларга ўтказиш мумкин бўлди.

«Мадара» юк автомобиллари ишлаб чиқариладиган комбинатда ва С. Стаменов номли алюминий ишлаш комбинатида ишлаб чиқаришни янгилаш жараёни айниқса сезиларли бўлди. Округдаги ана шу иккита энг йирик корхонада янги технология линиялари ташкил қилинди, бу линиялар жаҳон стандартларига мосдир. Бу ерда барча асосий ишларни автоматлар бажаради. Бу эса ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга катта ёрдам бермоқда.

Геологлар муваффақияти

ПРАГА. Чехословакия геологлари дала мавсумини муваффақиятли тугалладилар. Улар бу йил узоқ давом этган қидирув ишлари натижасида иккита йирик тошкўмир конини Острава — Карвина ҳавзаси кончиларига топширдилар. Ана шу кўмир конларидаги юқори сифатли ёқилғининг умумий запаси 500 миллион тоннага бориб қолади. Бу эса бутун ҳавзада узоқ давом этадиган ишлаб чиқариш истиқболини таъминлайди.

Мамлакатнинг бошқа районларида ҳам янги кўмир қатламларини қидириш муваффақиятли олиб борилди. Шундай қатламларни разведка қилиш ҳозирги вақтда Чехословакия геологларининг асосий вазифасидир. Шарқий Чехиядаги Ломнице шаҳри яқинида янги кон очилди. Бу конда 50 миллион тонна кўмир борлиги аниқланди.

Жадал ривожланмоқда

ГАВАНА. Кубанинг Матансас вилоятида ўтган йилда маҳаллий саноат корхоналари 25 миллион песолик маҳсулот ишлаб чиқаришди. 1976 йилда бу корхоналар маҳсулотининг қиймати атиги 2,5 миллион песони ташкил этган эди. Вилоятдаги савдо тармоқларига ҳар хил пойафзал, кийим-кечак, мебель, эсдалик совғалари етказиб берилди.

Халқ ҳокимияти йилларида Кубанинг маҳаллий саноати саноат ишлаб чиқариши чиқиндиларидан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқаришни жадал ривожлантира бошлади. Маҳаллий саноатнинг юксалиши аҳоли эҳтиёжларини тўлароқ қондириш билан бирга у ёки бу сабабларга кўра, ишлаб чиқаришда банд бўлмаган хотин-қизларни ҳам ижтимоий-фойдали меҳнатга жалб этишга ҳам ёрдам берди.

Япония пойтахти — Токио. Токионинг жажжи истиқоматчиси миллий кийимда.

(ТАСС фотохроникаси).

МЕҲНАТКАШЛАР УЧУН

БЕРЛИН. Эркин немис касаба союзлари бирлашмасининг 60 дан кўпроқ пансионат ва шифохоналари дам олувчиларни қабул қила бошлади. ГДРда навбатдаги қишки дам олиш мавсуми бошланди.

Эркин немис касаба союзлари бирлашмасининг республиканинг ғоят хушманзарали бурчакларида жойлашган дам олиш уйларида декабрь ойидан тортиб март ойигача меҳнаткашлардан сал кам 400 минг киши дам олади. Профилакторийларнинг бошқа медицина муассасаларининг кенг ривож топган тармоқлари инсон саломатлигини мустаҳкамлашда уларга ёрдам беради. Дам олиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш ГДР касаба союзлари фаолиятининг энг муҳим йўналишларидан биридир. Бу йил эркин немис касаба союзлари бирлашмасининг имтиёзли путевкалари билан 1,8 миллиондан кўпроқ киши дам олди. Келгуси йили Тюрингияда, рудали тоғларда, шунингдек Балтика денгизи соҳилларида бир қанча янги шинам касаба союз пансионатлари очилади.

Лаборатория ташкил қилинди

ПЕКИН. Ланьчжоу шаҳридаги темирйўллар шимоли— Ғарбий илмий-тадқиқот институти ҳузурида лаборатория ташкил этилди. Бу лаборатория темирйўллар, бинолар, бинокорлик материаллари заводларини қуриш хусусиятини, шунингдек, тундра шароитида динамика ва термодинамика хусусиятларини ўрганади.

Лабораториянинг ташкил этилиши Цинхай-Тибет темир йўли қурилишининг иккинчи навбати билан боғлиқдир. Бу йўлнинг Голмодан то Лхассигача бўлган ва 572 километр келадиган участкаси баланд тоғли районлар орқали ўтади. Бу ерда температура 7— 8 ой давомида 0 даражадан паст бўлади, ҳаво эса сийрак, геология шароитлари мураккабдир.

МУҲИМ МАҲСУЛОТ

ХАНОЙ. Ўтган йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида Бенче вилоятидаги тайёрлов пунктларига 25 миллион кокос ёнғоғи етказиб берилди. Бу эса бутун ўтган йил мобайнида тайёрланган шундай маҳсулот миқдорига тенгдир. ВСР кокос плантацияларининг қарийб ярми Вьетнам жанубида жойлашган.

Америка агрессияси йилларида кокос етиштиришга катта зиён етказилган эди. Ўша вақтда ваҳшиёна бомбардимонлар ва химиявий моддалар қўлланилиши натижасида кокос плантацияларининг деярли ҳаммаси йўқ қилиб юборилган эди.

Урушдан кейин деҳқонларнинг фидокорона меҳнати ана шу тропик мевалар етиштиришни тиклаш имконини берди. Бундай меваларни сотиш мамлакат экспортининг муҳим соҳаси бўлиб қолди.

ЕР ИСЛОҲОТИ АКТИВ ЎТКАЗИЛМОҚДА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати активлик билан амалга ошираётган ер ислоҳоти давомида маҳаллий бойларнинг ортиқча ерлари мусодара этилиб, камбағалларга берилмоқда. Ҳукумат камбағал деҳқонларга уй-жой қуриш, чорва мол, уруғлик, қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналари харид этиш учун қарз ҳам бермоқда. Бугунги кунгача катта заминдорлардан ҳозирдаёқ салкам уч миллион гектар ер мусодара қилинди. Шунинг икки миллион гектардан кўпроғи батраклар билан ерсиз деҳқонлар ўртасида тақсимланди.

Мамлакат аҳолисининг ғоят катта кўпчилиги Ҳиндистон ҳукуматининг прогрессив тадбирларини қўллаб-қувватламоқда. Ислоҳот қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга, аҳолининг иш билан банд бўлиш проблемасини ҳал этишга ижобий таъсир ўтказмоқда.

Аммо бундай ўзгартишлар ҳамманинг ҳам дидига мос келаётгани йўқ. Маҳаллий матбуот ер ислоҳотини барбод этишга уринаётган реакциянинг хуружлари тўғрисида хабар қилади. Ортиқча ерлари олиб қўйилаётган қулоқлар ва помешчиклар баъзан турли найранглар ишлатиб, ҳақиқий ер майдонлари қанчалигини яширмоқдалар, ажратиб берилган ерларни ўз одамлари номига ёздириб қўймоқдалар. Улар деҳқонларни чўчитиш, ҳукумат бериб қўйган имтиёзлар ва ерлардан уларнинг фойдаланишларига имкон бермаслик учун оғир жиноятлар қилишдан ҳам қайтмаяптилар. Яқинда қулоқлар ёллаган бандитлар камбағал деҳқонлардан икки кишини ўлдирдилар. Булар деҳқонлар ер ислоҳоти чоғида маҳаллий бойлардан мусодара қилинган ерларни олишга «журъат этишган» ва давлат берган қарзлар туфайли уй-жойли бўлиб қолишганди. Аммо қотиллар қасосдан қочиб қутила олмадилар. Улар маҳаллий деҳқонларнинг ёрдамида қўлга олиндилар ва тез орада суд олдида жавоб берадилар.

• ПРЕМЬЕРА

МУҲАББАТ ВА АДОЛАТ ТАНТАНАСИ ГИМНИ

Кейинги йилларда балет санъати ранг-баранг мавзудаги материалларга айниқса дадил мурожаат этмоқда. Катта адабиёт. энг муҳим ва замонавийликнинг актуал проблемаларини кўтариб чиқаётган адабиёт уни ривожлантиришнинг асосий манбаи бўлмоқда.

Таниқли совет ёзувчиси Шароф Рашидовнинг «Икки дил достони» асари асосида Алишер Навоий номли театр ижодий коллективи биринчи бор саҳнага қўйган «Икки дил достони» балети буни яна бир бор тасдиқлади.

«Икки дил достони» балети либреттоси ва музикаси таниқли совет композитори, Озарбайжон ССР халқ артисти Ариф Меликов томонидан ёзилган. А. Меликов кўплаб асарлар, шунингдек ажойиб қўшиқ ва рақслар, симфония ва чолғу концертлари, опера ва балет асарлари билан бизга жуда яхши таниш.

РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Игорь Чернишев асарнинг постановкачи-балетмейстери сифатида балет қаҳрамонлари Комде ва Мўдан образлари мусиқий талқинида асарнинг фалсафий мазмунини ифодалашга муваффақ бўлган. Комде ва Мўданинг ашула ва рақсларида, икки севишган қалбнинг маънавий гўзаллигида, уларнинг гуманистик идеаллари тантанасида инсоннинг бахт ва эзгулик ҳақидаги абадий тасаввурлари мужассамлантирилган.

Чернишев балетдаги рақслар, поэтик метафоралар, рамзий образлар орқали қаҳрамонлар образидаги серқирра, теран мазмунга бой туйғуларни ифодалай олган.

«Икки дил достони» балетида ифодали дуэт ва монологлар, халқ саҳналари асосида яратилган образлар кўп. Ҳар бир образнинг аниқ хореографик талқинини балетмейстер кичик деталларигача пишиқ ўйлаган. Аммо бу ижрочиларнинг имкониятларини чеклабгина қолмасдан, балки аксинча, уларнинг ўз индивидуал артистлик истеъдодини намоён этиши учун кенг уфқлар очиб берган.

Алишер Навоий номли театрнинг ёш балеринаси, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Раъно Каримова Комде ролини ажойиб тарзда ижро этишга муваффақ бўлди. У яратган Комде образи гўзал поэзия, сўзсиз поэзия сифатида томошабинни тўлқинлантиради.

Мўдан ролини ижро этган Ҳасан Бозоров ўз рақсларида соф қалбли ёш йигитнинг маънавий қиёфасини мужассамлантира олган. Унинг Мўдани нафис туйғуларни, Комдега бўлган соф муҳаббатни ёрқин акс эттиради.

Р. Каримова ва Ҳ. Бозоровларнинг дастлабки дуэтлари (асарнинг биринчи актида) Ш. Рашидовнинг «Икки дил достони» асаридаги муҳаббат гимнига айланган қуйидаги ажойиб мисраларни ифодалайди.

Эй, айём ғариби,
ситамкаш, бу кун,
Шодлик
тонгнинг ўнгнин
олди қора тун.
Ғурбатда дил куйиб,
кулфат чекарсан,
Танҳолик доғида
ёлғиз кетарсан.
Мени деб ватандан
топдинг жудолик,
Фалокат келтирди
бу ошнолик!..
Иккимиз қазонинг
зулмига дучор
Бўлдигу бахтимиз
ўгирилди, э ёр!
Аммо иқболимни
қучаман бир кун,
Васлинг шаробини
ичаман бир кун.

Сўзларда ифода этилган поэзия рақс поэзиясига кўчганда ўзининг туйғулари жозибасини янада бойитади, ўз ғояси билан ҳаётнинг мангу яшариши, заминда ҳаёт тантанаси учун хизмат қилади.

Бу янги хореографик асарнинг вужудга келиши учун Озарбайжон рассоми Солмас Ахвердиева кўп куч ва ижодий ғайрат-шижоат сарф этди.

Ариф Меликов томонидан асарга ёзилган музика Алишер Навоий номли театр бош дирижёри СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Дилбар Абдураҳмонова, у бошқарган оркестр томонидан чуқур ҳис этилган ҳолда ижро этилди. Д. Абдураҳмонова бутун спектаклни унинг ажойиб психологик талқини ва бутун партитура драматургиясини ажойиб тарзда ҳис этиб, иштиёқ билан олиб борди. Оркестр талқинидаги мусиқа ранг-баранг туйғуларни теран ифодалай олган. Ўз дирижёри раҳбарлигида оркестр ансамбль садолари бирлигига тўла эришишга муваффақ бўлган.

Томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинган янги балет спектакли Алишер Навоий номли театр ижодий коллективининг сўзсиз муваффақияти сифатида бутун совет балет санъатида ажойиб воқеадир.

А. РАҲИМОВ,
хореограф, Ўзбекистон театр жамияти ижодий бўлимининг бош консультанти.

СУРАТЛАРДА: «Икки дил достони» балетидан саҳналар.

РЕПЕРТУАРДАН ЖОЙ ОЛДИ

Тошкентлик композитор Мустафо Бафоевнинг «Дўстлик» вокал-хореографик поэмаси Ўзбекистон ва Тожикистон ижодий коллективларининг репертуаридан жой олди. Шоир Ж. Камолнинг шеърлари асарга адабий асос қилиб олинган. Поэмада Тожикистон тўғрисида, тоғ оралиғида электростанциялар қурган халқнинг меҳнат жасорати ҳақидаги қўшиқ янграйди. Иккинчи қўшиқ ўзбек диёрига бағишланган. Бу қўшиқда далалар, «оқ олтин» яратаётган қўллар куйланади.

Мустафо Бафоев бир қанча симфоник, камер асарлар яратди. Унинг ораторияси 1978 йил Москвада ёш композиторлар ижоди Бутуниттифоқ конкурсининг дипломи билан тақдирланган.

(ЎзТАГ).

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

Ҳурматли редакция! Ревматизм хасталиги вақти-вақти билан хуруж қилганда қандай даво чорасини кўриш, умуман бу касалликдан сақланиш учун нималарга эътибор бериш керак?

З. ТУРМУҲАМЕДОВ,
ишчи.

ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИ

Юракка зарб бермасин

XIX асрда Ж. Буйо ва Соколовский деган олимлар биринчи марта, бир-бирларидан мустақил равишда ревматизм (бод) касаллигининг клиник белгиларини аниқладилар. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти қошидаги экспертлар Комитети терминологияси бўйича ревматизм профилактикаси бирламчи ва иккиламчи профилактикадан иборат бўлади. Ревматизмнинг бирламчи профилактикаси соғлом одамларда бу касалликнинг олдини олишга қаратилиши лозим.

Умумий бирламчи профилактика умумдавлат миқёсида олиб борилади. Бунда поликлиникалар қошида кардиоревматологик кабинетларнинг кенг тармоғини уюштириш кўзда тутилади, улар фақат ревматизм билан янги оғриган ёки оғриб тузалган одамларни диспансеризация қилиш билан шуғулланиб қолмай, балки мактаб ўқувчиларини, ишчи ва хизматчиларнинг катта коллективини ҳар йили ёппасига кўрикдан ўтказадилар. Поликлиника ва амбулаторияларда иммунологик анализ ва электрокардиографик усулларини кенг жорий этиш мақсадида диагностика лабораторияларининг кенгайтирилиши кўзда тутилган.

Баъзан ревматизм бошланишидан олдин одам ангина билан оғрийди. Бодомча безлар, касалланган тишлар қулоқ ва бурун бўшлиқларида яллиғланиш жараёнлари инфекция манбаи ҳисобланади. Шу ердан бактерия токсинлари қон йўлига ўтиши мумкин. Организм реактивлигининг ошиши ва шу инфекцияга мойил бўлиб қолиш натижасида ревматизм пайдо бўлади. Ревматизм касаллиги аксари баҳор ва куз ойларида кўпроқ қайд қилинади. Шунинг учун ҳам бу дардга қарши даволаш чоралари одатда баҳорда ва кузда ўтказилади.

Ревматизмга қарши иммунитет ишланиб чиқмайди, шу сабабли организм ревматизмнинг қайталанишига, унинг янги «хуружига» таъсирчан бўлади. Хроник танзилоит ангина, грипп, шунингдек, нам иқлим, зах уй ва захкаш ревматизмнинг пайдо бўлишига ва такрорий хуружларга туртки бўлиши мумкин.

Ангина, грипп ва бошқа касалликлар билан оғригандан кейин, орадан 10-15 кун ўтгач, баъзан тўсатдан бемор бўғимларида, тизза ёки болдирларида, товонида, елка, тирсак, чаноқ-болдир бўғимида қаттиқ оғриқ пайдо бўлади. Бирдан ҳарорат кўтарилади, зарарланган бўғим атрофидаги тери қизаради, ушлаб кўрилганда қўлга иссиқ уннайди, шиш пайдо бўлади. шунингдек, аста-секин бошқа бўғимлар ҳам зарарланади. Оғриқнинг бир аъзодан иккинчи аъзога кўчиб юриши унинг ўзига хос хусусияти ҳисобланади. Кўп бўғимлар зарарланганда бемор қимирламай ётиб қолади. Озгина бўлса ҳам кимирлаш чидаб бўлмас даражада азоб беради. Касаллик тер аралаш кечади.

Ревматизм ўз вақтида даволанса бўғимлардаги оғриқ йўқолади, ҳарорат асли ҳолига келади ва бўғимларнинг ўз фаолияти бутунлай тикланади. Француз олими Э. Ш. Ласег «Ревматизм бўғимларни ялайди-ку, аммо юракни яралайди» деган эди. Ревматизмга чалинганларда деярли юрак зарарланади, камдан-кам ҳолларда эса — тери, буйраклар, қон зарарланади ва ҳоказо. Ревматизмнинг теридаги аломати аксари эшакеми ва ҳалқасимон тошмалар билан намоён бўлади. Бу тошмалар асосан болалик ва ўсмирлик даврларидаёқ кузатилади. Қорин пардасининг зарарланиши қаттиқ оғриқ билан кечсада, марказий асаб системасининг, жумладан мия пардаси зарарланиши ревматизмнинг шу хилда кам учрайдиган аломатлари сирасига киради. Баъзан ўпка, жигар ҳам ревматизм билан зарарланиши мумкин.

Касалликнинг хуруж тутганга ўхшаб кечиши ревматизм учун хосдир, хуружлар ўртасидаги давр бир неча ойдан тортиб, кўп йилларга қадар давом этади. Ревматизм хуружи болаларда катталарга қараганда анча оғир кечади. Бемор касаллик қайталанишининг олдини олиш ва кейинчалик юракда ўзгаришлар рўй бермаслиги учун хуруж тутган пайтда ўринда қимирламай ётиши керак.

Агар ревматик хуружлар жараёнида юрак зарарланса, бу ҳол юрак порогига олиб келади. Хуруж тўхтагандан сўнг беморнинг меҳнатга қобилияти юрак ҳолатига боғлиқ бўлади. Аксари касалликларнинг оғир кечиши ревматик жараённинг активлиги ва унинг тез-тез қайталаниши бемор ҳолатига хавфлидир.

Баъзи ревматизм хуружи суст кечади. Лаборатория ёрдамида қон таркибининг ўзгаришига қараб ва шунга ўхшаш белгиларга қараб диагноз қўйиш мумкин бўлади. Ревматиқ хуружлар ҳар турли кечади. Беморлар кўпинча юракдаги нохушлик, санчиқ, беҳоллик, иш қобилиятининг пасайганидан шикоят қиладилар. Субфебриль ҳарорат (37—37,2 даража) қайд қилинади, баъзан тана ҳарорати нормадан паст бўлади, бу эса диагноз қўйишда муҳим аҳамиятга эга.

Ревматизмда одатда, юрак мускули —миокард зарарланади. Миокарднинг бағрида ревматик тугунчалар кўпаяди, юракнинг бириктирувчи тўқимаси шишади, юрак мускулини қон билан таъминлайдиган қон томирларининг фаолияти ўзгаради. Юрак мускулларининг ревматик яллиғланиши, яъни ревматик миокардит худди шу хилда кечади. Кўпгина миокард билан бир вақтда юрак ички пардаси ва клапанлар яллиғланади. Бунга ревматик эндокардит деб аталади. Баъзи ҳолларда юракнинг ташқи пардаси ҳам яллиғланади, уни ревматик перикардит деб аташади.

Ревматик жараён юрак клапанларини зарарлаганда юз берган склеротик ўзгаришлар оқибатида бириктирувчи тўқима митрол тешикни торайтириб қўяди. Организм учун зарур бўлган кислородга бой қон чап юрак бўлмасидан чап қоринчага, у ердан эса орган ва тўқималарга керакли миқдорда етиб бора олмайди. Қон ана шу торайиб қолган жойнинг юқорисида тўпланиб, ўпкани тўлдиради. Аста-секин ҳансираш, оёқ шишиш ва ҳоказолар юз беради. Бундай ҳолат аорта клапанлари нуқсонида учрайди, бунда аорта-юракнинг қоринчасидан бошланадиган катта қон томири клапанлари чап қоринчани бутунлай беркита олмайди ва артерия қизил қон томиридан ўтадиган қон аорта орқали кислородга муҳтож бўлган тўқималар ва органларга ўтиш ўрнига чап қоринчага қайтади. Бундай юрак пороклари одамларни майиб қилиб қўяди. Ҳатто юракда ўтказилган операция ҳам ҳамма вақт яхши натижа беравермайди. Шуни унутмаслик керакки, операцияни эса юрак порокларининг ҳамма турларида ҳам қўллаб бўлмайди.

Ревматизмнинг келиб чиқиш сабабларини эрта аниқлаш катта аҳамиятга эга эканлигини унутмаслик керак. Касалликнинг дастлабки давриданоқ даво чораларини кўриш лозим. Бу тўғрида врачлар маслаҳати билан иш кўриш мақсадга мувофиқдир.

Бемор тўла сифатли, оқсилларга бой бўлган овқатларни: гўшт, тухум, творог истеъмол қилиши керак. Суюқлик ва шўр нарсаларни камроқ истеъмол қилгани яхши.

Овқат янги ҳамда тез ҳазм бўладиган С витаминига сероб бўлиши керак. Бу витамин наъматак, анор, лимон, смородина, ва шу каби меваларда кўп бўлади.

Ревматизмга чалинган бемор биринчи кундан бошлабоқ, ревматизмга ва унинг инфекцияларига қарши қунт билан даволаниши зарур. Терапевтик даво тадбирлари комплексида профилактикага, яъни касалликнинг олдини олишига катта эътибор берилади. Ревматизмни олдини олиш ва унинг асоратларига қарши курашиш масалалари билан санитария-оқартув муассасалари ихтиёридаги врачлар шуғулланадилар.

Ревматизм хуружини бошидан кечирган беморлар доимо врач назоратларида бўлишлари керак. Амидопирин, аспирин ва бициллин сингари медикаментларни баҳор ва куз ойларида профилактика қисми яхши наф беради.

Одатда ревматизмга чалинган беморлар ҳар қандай нерв-психик кечинмаларга таъсирчан бўладилар. Шу сабабли санитария-оқартув тадбирларини ўтказишда асабни сақлаш масалаларини ҳам тушунтириб бориш керак. Беморлар ўзларини ҳуда-беҳуда ҳис ҳаяжонлардан сақлашлари лозим.

Сифатли овқатланишнинг аҳамияти катта. Кийим ва пойафзални мавсумга мослаб кийиш керак. Шунда одам иссиқлаб кетмайди ва совқотмайди ҳам. Стрептококкли инфекция юқишининг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар кўришни ҳам унутмаслик керак.

Саломатликни мустаҳкамлаш ва организмнинг ҳимоя кучларини ошириш учун чиниқиш зарурлигини билиш муҳимдир. Дастлабки пайтларда одам эринмасдан ҳар куни ҳўл сочиқ билан баданини артиб туриши керак, кейинчалик бу бора-бора одат бўлиб қолади. Чиниқиш билан йил бўйи шуғулланиш керак.

Н. ҚОСИМОВ,
медицина фанлари кандидати.

ҚИЗИҚАРЛИ ПАЗАНДАЛИК

ДОРИ ВА МУҚАДДАСЛИК

Жаҳон пазандалигини ўрганар эканмиз, қизиқ-қизиқ одатларга дуч келамиз. Шри Ланка мамлакатида сингал халқи яшайди. Буларнинг одатларига кўра таомлар турли группаларга бўлинади: да бир хиллари дори-дармон, парҳез таомлар ҳисобланади, бошқа хилларига муқаддас деб қарашади, вақти-вақти билан шундай овқатларга сиғиниб туришади. Учинчи хил таомлар борки, булар гўдакнинг тақдирини белгиловчи ҳисобланади.

Шифо, парҳез аҳамиятига эга бўлган таомлар барча мамлакатларнинг пазандалигида бор бўлиб, ҳамма халқлар ўз табобатида бундан фойдаланиб келади. Сингал халқига ҳам шундай: қорин оғриса занжабилни туйиб, сувга қўшиб ичирилади. Резанда —тумов бўлганда кашнич уруғи қайнатиб берилади. Юрак безовталанганда саримсоқ пиёз қайнатмасини яхши даво деб ҳисоблайдилар. Енгил шамоллаган кишига мурч сепилган кофедан фойдаланишади. Заҳарланиб қолган кишига кўплаб кокос ёнғоғининг сутидан ичишни тавсия этишади.

Сингалликларни нг одатига кўра, овқатларга маросимий, муқаддас нарса деб қаралади. Бунда улар ҳар бир таомни «ҳалол» ва «ҳаром»га, «покиза» ва нопокка» ажратишади. Ҳаром ва нопок таомлар еб бўлмайдигина эмас, шунчаки кишига фойдаси камроқ деб тушунилган овқатлардир. Чунончи, гўштли овқатларнинг барчаси, дағал мева ҳамда сабзавотлар шундай ҳисобланади. Хом масаллиқлар ҳам нопок ҳисобланади.

Энди, энг ҳалол ва покиза овқат бу— гуручдир. Ширинликлардан ҳар турли нафис мева ҳамда сабзавотлардир. Қайнатиб пиширилган таомлар ҳам ҳалол, аммо қовуриб пиширилганлари эса ҳаром ҳисобланади. Шу тушунчадан келиб чиқиб, улар покиза ва ҳалол таомлар «илоҳийдир», ҳаром ва нопоклари эса «иблисийдир» дейдилар.

Агар хотин-қизлар «иблисий» овқат еган бўлсалар, бемаҳалда кўчага чиқмасликлари керак, чунки бундай таомларнинг ҳидига шайтон жуда ўч бўлади, дейишади.

Таом — тақдирни белгиламайди, деган тушунчага келганимизда, сингалликларда шундай одат бор: бола бир ёшга тўлганда кўкракдан ажратадилар. Махсус маросим қилиниб, ҳар турли «ҳалол» ва «ҳаром». «покиза» ва «нопок» таомлардан тайёрлашади. Шу овқатлардан оз-оздан банан баргига солиб, боланинг олдига қўйишади, ҳамманинг нигоҳи гўдакда... Ана у таомлардан бирини олиб оғзига солди. Таомнинг хилига, яъни «илоҳийми» ёки «иблисийлигига» қараб унинг тақдирини, ким бўлишлигини, нималар қилишига қодир эканлигини «аниқлаб» оладилар.

Овқатланишдаги бундай урф-одатларни келтиришимнинг сабаби этнографик жиҳатдан аҳамиятлидир. Бу халқ ўз тақдирини гуручга боғлаганлиги, бу донни «худо» деб атаганлиги, уни «ҳалол» овқат деб тушунганлигидир. Иқтисодий жиҳатдан сингалликларнинг ҳаёт-мамоти шоли ҳосилдорлигига боғлиқ эканлигидан дарак беради.

Мана, яна бир одат: деҳқон шоли эккани далага кетаётганида хотини қозонга гуруч солиб қайнатади, деҳқон бир кетмон чопиб, бир неча дона шолини экиб яна қайтиб келади. Дамтовоқ очилганда, сувини тортган овқат юзасидаги тешикчалар санаб чиқилади. Дамлама гуруч юзасида тешикчалар қанча кўп бўлса, демак, «бу йил ёмғир шунча кўп ёғади ва ҳосил мўл бўлади», дея ўз-ўзини таскин топдирадилар. Ўша овқатдаги гуручнинг бирор донасини ҳам исроф қилмай еб бўлгач, деҳқончилик ишларини бошлаб юборадилар.

К. МАҲМУДОВ.

Шаҳримиздаги 4-ўрта алоқа ҳунар-техника билим юрти ташкил этилгандан бери бу ерда ўн тўрт мингдан ортиқ ёш мутахассислар етишиб чиқди. Ҳозир улар алоқа муассасаларида ишлашмоқда.

СУРАТЛАРДА: А. Худойберганова ва Г. Жетибаевалар алоқа узели пультида тажриба ўтказишяпти. Электротехника лабораториясида В. Руденко ва С. Мермича электрон жадвалларини ҳисоблашмоқда.

В. Таран фотолари.

Бу — қизиқ

АФСОНАНИНГ ДАВОМИ

Арманистоннинг Акнахпюр қишлоғига қадам ранжида қилган киши қишлоқ чеккасида қулаб ётган худди миф афсоналарида тасвирланганидек баҳайбат дуб дарахтига кўзи тушади. Бу дарахт бундан бир неча йиллар муқаддам қулаб тушган бўлсада, уни ҳеч ким жойидан қўзғатишга ботинаолмайди. Чунки халқ ўз ўтмишдошлари ривоятларига ҳамиша содиқ қолиб келади. Бир вақтлар арманистонликлар ихтидорли ва жасур ҳарбий бошлиқларни спарапет деб юритишган. Улар кейинчалик бу баҳайбат дарахтга ҳам ана шундай ном беришган. Бунинг сабаби бор албатта.

Ўз вақтида бу дуб дарахтининг узунлиги 50 метр бўлиб диаметри эса 15 метрни ташкил этган. Бир неча асрлар илгари ер бу дарахтнинг қудратли илдизини ушлаб тура олмади. Дарахт ерга ағдарилди. Унинг илдизлари эса тупроқдан 3 метр баландликка кўтарилиб қолди. Натижада дарахт танаси остида 30 киши чамаси сиғадиган ўзига хос ғор пайдо бўлди. Бу ғор марказидан ер ости суви силжиб чиқиб булоқ ҳосил қилди. Натижада илдизлар оралиғида кичик ариқча бунёдга келиб, унинг суви қишлоқ ўртасидан оқиб ўтадиган Акнахпюр анҳорига қуйилди.

Бир вақтлар ёшлар урушга отланишганда қишлоқ кексалари уларга шундай дейишарди:

— Бориб булоқ сувидан ичинг. Вардан эккан дарахтга қўл тегизсангиз сизни ҳеч қандай ўлим оғушига ололмайди.

Ёшлар боболар айтганини бажо келтиришарди.

Вардан Мамиконян ўтказган бу дуб ҳақида гап борса маҳаллий аҳоли худди ана шундай ҳикоя қилади. Ботаникларнинг таъкидлашича бу машҳур дарахт 1500 йилдан ортиқ умр кўрган.

Хўш бу афсона қаердан пайдо бўлди. Мамиконян ким ўзи?

...451 йил ўтиб борар эди. Арман ҳарбийлари, деҳқон ва чўпонлари ўз ўлкалари учун даҳшат солган ўша оғир соатларда Ватанни босқинчилардан ҳимоя қилиш учун қўлларига қурол олдилар. Спарапет Вардан Мамиконян бошчилигидаги жангларда улар босқинчиларнинг қудратли армиясини яксон қилдилар. Шонли ғалаба шарафига саркарда мангу дарахт сифатида бир дона дуб кўчати ўтқазди. Бироқ. Мамиконян бир неча ойдан кейин жангда ҳалок бўлди. Халқ у тўғрисида афсона яратди. Орадан 1500 йил ўтгандан кейин арманистонлик ҳайкалтарош Ерванд Кочар ҳозиргача Ереван марказини безаб турган саркарда ҳайкалини бунёд этди.

Афсонавий дуб бир ярим минг йил яшади. Лекин асрлар ўтиши билан аста емирила бошлади. Бора-бора ерга қулаб тушди.

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Совет Иттифоқи Маршали И. Х. Баграмян вафотидан бир неча йил муқаддам ўз туғилган ўлкаси бўйлаб саёҳат қилиш мақсадида Акнахпюр қишлоғига келди. Унинг бу ташриф буюриши бир зумда қишлоқ бўйлаб тарқалди. Аҳоли Баграмянни ўраб олди. Акнахпюрнинг энг ҳурматли кишиларидан бири қария Аветик Маилян Баграмян ёнига келиб:

— Хуш келибсан,— дея маршални қутлади. — Сени бизнинг қишлоғимизга тангрининг ўзи юборди шекилли. Муқаддас дарахтимиз қулаб тушганига икки ой бўлди. Сен бизнинг энг эътиборли кишимиз ҳисобланасан. Шунинг учун ҳам ўша муқаддас жойнинг ўзига бир туп дуб ниҳолини ўтқазиб берсанг.

Қария маршалнинг жавобини ҳам кутмасдан унинг қўлидан етакладида одамлар тўдасини ёриб ўтиб қулаган дуб дарахти ёнига олиб келди. Шу дамнинг ўзидаёқ қишлоқ йигитлари ўрмондан илдизи билан суғирилган ёш дуб ниҳолини келтиришга улгуришган эди. Иван Христафорович Баграмян қўлига белкурак ола туриб шундай деди:

— Афсонавий дарахтни Ватан озодлиги шарафига бизнинг ўтмишдош саркардамиз ўтқазган эди. Мен эса янги дуб дарахтини ўтқазарканман, Бутун ер юзида тинчлик қуёши ҳамиша барқ уриб туришини истар эдим.

(АПН).

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. ТУЙЧИЕВА. М. АЛИМОВА: Эшитишимизча Тошкентда уйга иш берадиган фабрика ташкил этилган экан. Мана шу фабрикага ишга жойлашиш шарт-шароитлари ва имтиёзлари ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Ҳа, шаҳримизда уйга иш берадиган корхона — бадиий буюмлар фабрикаси бор. Бу корхона Чилонзор район Оқтепа массивининг Самад Вурғун кўчасидаги 7-уйда жойлашган. Фабриканинг асосий ишлаб чиқарадиган маҳсулотлари — турли хил дўппилар, сўзана, чойшаб, кирпеч. эшик, дераза пардалари каби йигирмага яқин бадиий буюмлардан иборат. Бундан ташқари ишга янги қабул қилинган кишилар бадиий буюмларнинг янги хилларини тавсия этишлари мумкин. Уйида ишлашни истаган, лекин чеварлик қўлидан келмайдиган кишиларга касб ўргатиш йўлга қўйилган. Бунда улар дастлаб корхонага келиб, малакали мутахассислар қўлида касб ўрганишади. Кейин уйларига иш олишадиган бўлишади. Ўшанда ҳам уларга дастлаб оддий иш жараёнлари ишониб топширилади. Уйда ишловчилар одатдаги корхоналарда ишлайдиган ишчи ва хизматчилар билан теппа-тенг ҳуқуққа эга бўладилар. Жумладан уларнинг иш вақти умумий ва узлуксиз меҳнат стажига киради. Уларга йиллик отпуска берилади ва пенсияга чиққанларида моддий таъминланиш ҳуқуқига эгадирлар. Шунингдек, умумий асосда давлат социал страхованиесидан ёрдам олиш ҳуқуқига эгадир. Корхона ишчиларини зарур асбоб-анжомлар билан таъминлашни ҳам зиммаларига олади. Корхона механиклари ҳам уйма-уй юриб яхши техник хизмат (эҳтиёж туғилганда) кўрсатишади. Ишчиларга хом ашёлар тегишли ходимлар томонидан ҳар ойда уч марта автомашиналарда юриб тарқатилади. Тайёр маҳсулот ҳам шу йўсинда йиғиб олинади.

* * *

М. ЖАМОЛОВА: «Морозка-3» номли холодильнигимиз бузилиб қолди. Бир неча жойга мурожаат қилдик, тузатиб беришмади. Бунинг учун шаҳарда махсус устахона бор дейишади. Ўша устахона қаерда жойлашган?

Жавоб: Тошкент «Техсложбитприб о р» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Север» фабрикаси қошидаги замонавий устахона шу каби буюмлар ремонти билан шуғулланади. Бу устахона Комил Ерматов кўчасида жойлашган.

* * *

Д. ЭРГАШЕВА: Бадиий каштачиликка қизиқаман. Дўппи ва кўйлакларга гул тика оладиганларга ҳавасим келади. Мен ҳам бу касбни ўрганмоқчиман. Айтингчи, бу касбни қаерда эгалласа бўлади?

Жавоб: Шаҳримиздаги бу касбни ўргатадиган алоҳида билим юрти йўқ. Бироқ бадиий буюмлар фабрикасининг дўппичилик цехида бу касбни ўзлаштиришингиз мумкин. Чунки дўппичилик цехида маҳоратли, қўли гул хотин-қизлар меҳнат қилади. Ёшларга каштачилик сирларини ўргатиш уларнинг иккинчи касбига айланган. Сиз дўппичилик сирларини эгаллаш билан турли хил кўйлакларга кашталар тикишни ҳам эгаллаб оласиз. Дўппичилик цехи республика табиат музейи орқасидаги кўчада жойлашган.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/Iда **Борис Годунов** (12.00). **Дон Кихот** (19.00), 6/Iда **Дон Кихот** (12.00). **Травиата** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/Iда **Бой ила хизматчи** (12.00). 6/I да **Олтин девор** (12.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/Iда **Ёшликда берган кўнгил**, 6/I да **Олифта**.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА — **«Сеҳрли кўл» Янги йил цирк томошалари** (10, 12, 11.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Катта янги йил томошалари** 6/I да 10, 13, 16 ва 19.30 да.

КИНО

5 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ИНСОНЛАР ФАРОВОНЛИГИ УЧУН» — **Фестиваль.**

«НИМА УЧУН БУНИ КАШФ ҚИЛДИ?» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«НАШТАР» № 100 — **Қозоғистон.**

«ШАРҚДА ШУНДАЙ САХИЙ ШАҲАР БОР» — **Восток.**

«РАҲМАТ» — **Нукус.**

«ТАМАРА МАКАРОВА» — **С. Раҳимов.**

«ЛАЙЛАК КИМГА УЧИБ КЕЛАДИ» — **Искра.**

«ГРИПП — БУ ХАВФЛИ» — **Ғ. Ғулом номли.**

«БИЗ ОЛТМИШ ЁШДАМИЗ» — **Кўнча.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЗЎРАКИ АЛДАМЧИЛАР» — **Санъат саройи** (19.45, телефон 44-21-74). **Чайка** (18, 21.00, телефон 77-06-20). **Қозоғистон** (17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00, телефон 35-24-92). **Нукус** (18.30, 21.00, телефон 46-70-69).

«КЎРИШГУНЧА, МЕДЕО!» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«ШАНТАЖ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

6 ЯНВАРДА:

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ХОРГА ҚАТНАШУВЧИ ҚИЗ» — **Ҳамза номли.**

«ТАРТИБСИЗ» — **Янгиобод.**

«ДОИРАНИНГ СЕҲРЛИ САДОЛАРИ» — **Дружба.**

«БРИТАНИЯ ҲАҚИДА АЛЛАНИМАЛАР» — **Москва.**

«ИНСОНЛАР ФАРОВОНЛИГИ УЧУН» — **Фестиваль.**

«НИМА УЧУН БУНИ КАШФ ҚИЛДИ?» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«НАШТАР» № 100 — **Қозоғистон.**

«ШАРҚДА ШУНДАЙ САХИЙ ШАҲАР БОР» — **Восток.**

«РАҲМАТ» — **Нукус.**

«ТАМАРА МАКАРОВА» — **С. Раҳимов.**

«ЛАЙЛАК КИМГА УЧИБ КЕЛАДИ» — **Искра.**

«ГРИПП — БУ ХАВФЛИ» — **Ғ. Ғулом номли.**

«БИЗ ОЛТМИШ ЁШДАМИЗ» — **Кўнча.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЗЎРАКИ АЛДАМЧИЛАР» — **Санъат саройи** (11, 13.45, 16.30, 19.45, телефон 44-21-74). **Чайка** (12, 15, 18, 21.00, телефон 77-06-20). **Қозоғистон** (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00, телефон 35-24-92). **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 46-70-69).

«КЎРИШГУНЧА, МЕДЕО!» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«ШАНТАЖ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»

транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг

10-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ

«С» категориясидаги ҳайдовчиларни тайёрлайдиган

5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Стипендия — 45 сўм.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Строительная кўчаси, 22-уй (12, 68-автобуслар билан «Панель заводи» бекатигача борилади).

ҲАР ҚАНДАЙ СОВУҚ ПИСАНД ЭМАС

Агарда Сиз ичи иссиқ, қулай, башанг пальто кийган бўлсангиз исталган совуқ кунларда ҳам ўзингизни бардам ҳис этасиз.

Либосларнинг ранг-баранг фасонлари, безаклари оламида киши қоматига бежирим ва тўла-тўкис ёпишиб турадиган хиллари асосий аҳамият касб этмоқда. Елкани безаклашда янгиликлар пайдо бўлмоқда. Улар янада гардишсимон бўлиб бормоқда.

Кичик, қайтармали, тик ёқалар расм бўляпти. Енглар эса регланли, чокли, яхлит бичиқли, бирмунча эркин қилиб олинмоқда.

Табиий ва сунъий мўйнали ёқалар қишлик пальтоларга ҳамиша ярашиб туради.

ҲУРМАТЛИ ХОТИН-ҚИЗЛАР!

СИЗЛАРНИ «ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ» МАГАЗИНЛАРИГА МОДАЛИ БАШАНГ ПАЛЬТОЛАРНИ СОТИБ ОЛИШГА ЧОРЛАЙМИЗ!

СИЗ БУ МАГАЗИНЛАРДАН:

ранг-баранг хил ва моделларда кримплен, жерси матолардан тикилган қишбоп пальтолар. Баҳоси — 110 сўмдан 150 сўмгача;

норка, оқ ва қора тулки мўйнали ёқали қишбоп пальтоларни сотиб олишингиз мумкин. Баҳоси — 250 — 400 сўмгача.

Магазинларнинг адресини маълум қиламиз:

1 — Ш. Руставели кўчаси, 13-уй.
18 — Октябрь бозори.
28 — Госпиталь бозори.
36 — Новомосковская кўчаси, 17-уй.
54 — Луначарское шоссеси.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ».
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ УЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

5 ЯНВАРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевиденнениng «Восток» программаси

18.30 «Фан ва турмуш». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Хоккей бўйича халқаро учрашув. «Миннесота норд старз» — СССР терма командалари АҚШдан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.00 Останкино концерт студиясида СССР халқ артисти И. Владимировнинг ижодий кечаси. 23.45 «Дунё воқеалари».

Марказий телевиденнениng иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Ижод қувончи». Виолончелистлар ансамблининг концерти. 19.20 «Яна Анискин». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Архитектура ва театр». 21.30 «Время». 22.00 «Русская зима» санъат фестивалининг якунловчи концерти. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади (I-бўлим).

Узбекистон телевиденнесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильм. «Эртак бошланади». 18.25 Болалар ва ўсмирлар учун Бутуниттифоқ фан, техника ва ишлаб чиқариш ҳафталигига. «Ўсмирлар ижоди». 18.50 «Биз — ватанпарвар-интернационалистлар м и з». 19.20 «Шеърият дафтаридан». З. Обидов. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 А. Толстой туғилган куннинг 100 йиллигига. «Толстой ҳақида хотиралар». 20.15 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси эстрада симфоник оркестрининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 22.15 «Мария учун олмослар». Бадиий фильм.

II

17.50 Кўрсатувлар программаси. 17.55 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Химия. 18.55 Болалар учун фильм. «Янги йил совғаси». 19.20 «Халқ хизматида». 19.50 «Витим қирғоқлари». Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Саҳна усталари». З. Ҳидоятова (такрорий). 21.30 МТ II.

6 ЯНВАРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевиденнениng «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Экран» ижодий уюшмасининг янги мультфильмлари. 10.10 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 10.50 «Уй». Телевизион ҳужжатли фильм. 11.20 Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида. «Шаҳзода ва гадо». Телевизион бадиий фильм. 12.35 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Телевизион ҳужжатли фильмлар. 16.30 О. Тактакишвилининг симфоник миниатюралари. 16.50 «Қувноқ стартлар». 17.35 «Шахмат мактаби». 18.05 «Наҳотки аслида шундай бўлса». Фильм-концерт премьераси. 18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Инсоннинг маънавий дунёси». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 Кампучияда революцион-ватанпарварлик кучлари ғалабасининг йиллигига. «Қадимий Кампучиянинг ёшлиги». Киноочерк. 20.00 Экранда — кинокомедия. «Малиновкада тўй». 21.30 «Время». 22.05 «Русская зима» санъат фестивалининг якунловчи концерти. 2-бўлим (5 январь куни Кремлнинг Съездлар саройидан трансляция пайтида ёзиб олинади). Кўрсатув тугагач — «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

12.35 «Қиш қандай қилиб ўрмонга келиб қолди». Қўғирчоқ фильм 12.50 «Арча чироқлари ёнганда» (рус.). 13.15 «Аклингга қойилман». Бадиий фильм.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Уч ака-ука ва яшил аждаҳо». Қўғирчоқ фильм. 18.15 «Кувноқлар даврасида». 18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади, «Комсомол менинг тақдиримда». Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари билан учрашув (такрорий). 19.30 «Ахборот» 19.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Комсомол менинг тақдиримда». Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари билан учрашув (давоми). 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси камер оркестри Ўзбекистон композиторларининг асарларини ижро этади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари — ҳаётга! «Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлайлик». 22.30 «Парвоздаги турна». Бадиий фильм. 23.55 Янгиликлар.

II

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Ўқитувчи экрани (рус.). 18.30 «Самолётлар ишончли қўлларда». Телефильм. 18.40 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 19.40 Реклама. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Тайга. Йил фасллари». «Икки ёқлама йўл». Телефильмлар. 21.30 МТ II.

Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри коллективи СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати Ш. Бурҳоновга ўғли

Шавкат БУРҲОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент «Сервис» фирмаси коллективи фирма ходими

Абдусаттор Муталович РАЗЗОҚОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

46-ТОШКЕНТ ШАҲАР КЕЧКИ СМЕНАЛИ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1982 — 83 **ўқув йилига**

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

радио-телемеханик (пулли группа), **телеграфист, телефонист, шаҳар телефон тармоқларининг линия ва абонент қурилмалари электр-монтёри.** Стипендия — 56 сўм; **кабелчи-пайвандловчи.** Стипендия — 56—70 сўм; **почта вагони бошлиғи ёрдамчиси ва почта алоқаси оператори.** Стипендия — 60 сўм.

Телеграфчилар, телефонистлар, почта алоқаси операторлари, шаҳар телефон тармоқлари электр монтёрлари ихтисослигига 8— 10 синф ҳажмида маълумотли 16 ёш ва ундан катта йигитлар ва қизлар, почта вагони бошлиғи ёрдамчиси, кабелчи-пайвандловчи ихтисослигига 8— 10 синф ҳажмида маълумотли 17 ёш ва ундан катта бўлган йигитлар ва қизлар қабул қилинадилар.

Билим юртига Тошкент шаҳрида пропискаси бўлган ва Тошкент шаҳрида ишлаш ҳуқуқини берадиган Тошкент областида пропискаси бўлган, кабелчи-пайвандловчилик ихтисослигига бошқа шаҳарлардан келганлар ҳам қабул қилинади.

Телеграфистлар, телефончилар, кабелчи-пайвандловчилар ва шаҳар телефон тармоқлари электр монтёрлари ихтисослигига ўқиш муддати — бир йил, почта вагони бошлиғи ёрдамчиси ва почта алоқаси операторлари ихтисослигига эса 6 ой.

Ўқувчилар билим юртини битирганларидан кейин база корхоналарига ишга юбориладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчилар ишлаб чиқаришда ишлаб бермасдан туриб ўрта ва олий ўқув юртларига имтиёзли шароитда киришлари мумкин.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Қуйидаги ҳужжатлар керак бўлади: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида справкалар: турар жойидан, медицина (286 формали), таржимаи ҳол, 4 та фотосурат (3х4 см.).

Бизнинг адрес: 700015, Тошкент шаҳри, Ленин райони, Кафанов кўчаси, 51-уй (8, 9, 10, 24-трамвайлар, 39-автобуснинг «Кафанов кўчаси» бекати; 2, 3, 22, 55, 80-автобуслар. 2, 5-трамвайларнинг «Госпиталь бозори» бекати). Телефон 56-58-87.

Ф. Хўжаев номли 1-пойафзал фабрикаси базасидаги

143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Пойафзал устки қисмини бичувчилар, пойафзал устки қисмини тайёрловчилар, пойафзал тикувчилар, слесарь-ремонтчилар, фрезерчи, тайёр пойафзални қабул қилиб олувчи контролер, электромонтёр, конструктор-моделчи, якка буюртма бўйича моделли пойафзал тикувчи.

Ҳамма ихтисосликлар бўйича ўқиш муддати — 6 ой.

Билим юртига қабул қилинганлар ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ишлаган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби мавжуд.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИДА ИШЛАЙДИЛАР.

1-пойафзал фабрикаси пойафзалчилар саройига эга.

Бу ерда ҳар хил бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлайди. Шунингдек, пойафзалчилар саройида катта спорт базаси мавжуд.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, соғлиғи тўғрисидаги (286-форма) медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

Қабул комиссияси ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача ишлайди. Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (2, 6, 14-троллейбусларнинг «1-пойафзал фабрикаси» бекати).

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА ШАХСИЙ ТРАНСПОРТ ВОСИТАСИ ЭГАЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Ташкилотлар, корхоналар ва шахсий автотранспорт эгаларини ёнилғи-мойлаш материаллари билан бир маромда, узлуксиз таъминлаш мақсадида

1983 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН

Тошкент шаҳридаги автозаправка станциялари ёнилғи-мойлаш материалларини ягона ва бозор талонлари бўйича

РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШГА ИХТИСОСЛАШТИРИЛДИ

Локомативная кўчасидаги 1-АЗС;
Беруний кўчасидаги 1-АЗС;
Лисунов кўчасидаги қайта очилаётган 20-АЗС
НЕФТЬ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ФАҚАТ БОЗОР ФОНДИ ТАЛОНЛАРИ БЎЙИЧА РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛАДИ.
Чимкент трактидаги 2-АЗС;
Ш. Руставели кўчасидаги 3-АЗС;
Циолковский кўчасидаги 11-АЗС;
Қорасарой кўчасидаги 12-АЗС;
Оҳангарон шоссесидаги («Роҳат» кўли) 13-АЗС;
Х. Турсунқулов кўчасидаги 14-АЗС;
А. Горький кўчасидаги 16-АЗС;
Қамарнисо кўчасидаги 18-АЗС

ФАҚАТ ЯГОНА ТАЛОНЛАР БЎЙИЧА ДАВЛАТ СЕКТОРИДАГИ АВТОТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ УЧУН НЕФТЬ МАҲСУЛОТЛАРИНИ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛАДИ.

ТОШКЕНТ НЕФТЬ БАЗАСИ.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИГА

йигирувчилар, тўқувчилар, йигирув ва тўқимачилик дастгоҳлари мастери ёрдамчилари, слесарь-сантехниклар, токарлар, электромонтёрлар.

Касб-ҳунари бўлмаганлар 6 ой давомида бевосита ишлаб чиқаришда ўқитилади.

Ўқиш даврида ойига 70—80 сўм миқдорида стипендия берилади.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитларни ишга расмийлаштиришда 100 сўм миқдорида бир йўла бадалсиз ёрдам берилади, ишнинг дастлабки 6 ойи мобайнида бир марта бепул овқат (тушлик) билан таъмин этилади, ётоқхонада турувчи ёлғиз кишилардан дастлабки 6 ой мобайнида тўлов ҳақи олинмайди.

Комбинат ҳузурида ёшлар учун аёллар ва эркаклар ётоқхоналари, болалар боғчаси ва яслилар, кечки тўқимачилик техникуми ва институтга кириш учун тайёрлов курслари, ишчи-ёшлар ўрта мактаби, спорт базаси, тўқимачилар маданият саройи, ҳаваскорлик киностудияси, Тошкент денгизи районида дам олиш зонаси, «Бўстонлиқ» пионер лагери, профилакторий, яхши жиҳозланган врачлик кабинетлари ва стационари бўлган медицина-санитария қисми, ёрдамчи хўжалик «Текстильщик» совхози мавжуд.

Комбинат ҳар йили — комбинатда камида икки йил ишлаган яхши ишчиларга тўқимачилик ва енгил саноат институтининг кундузги бўлимига кириш учун йўлланма беради, стипендияни корхона тўлайди.

Тўқимачилик комбинати базасида 4 та ҳунар-техника билим юрти ишлаб турибди. Уларда тўқимачилик касблари бўйича малакали ишчилар тайёрланади.

10-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — бир йил. Ўқувчиларга ҳар ойда 70 сўм миқдорида стипендия ва ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50—100 проценти тўланади.

8-синф маълумот билан қабул этилган ўқувчилар касб ўрганиш билан бирга ўрта маълумот ҳам оладилар ва кунига 3 мартадан бепул овқат билан таъминланадилар.

Барча ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари йилига бир марта иш формаси ва парад-кишилик кийими билан таъминланадилар.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-6 хона.
ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ — Чилонзор массиви, 2-квартал 3-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руставели кўчаси, 64-уй.
ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанова кўчаси, 64-уй.
КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 48-уй.
С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Чилонзор массиви, 22-квартал, 13-уй.
СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — 2-квартал, 69-уй.

КИЧКИНТОЙЛАРГА

БУГУН ЯНГИЙЎЛ ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАЁТГАН БОЛАЛАР ПОЙАФЗАЛЛАРИ ҲАҚИДА ФИКР ЮРИТАМИЗ.

Фабрика тайёрлаб чиқараётган оёқ кийимларининг ассортименти жуда ҳам кўп. Улар митти шиппаклардан тортиб то мактаб ўқувчиларининг пойафзалларигачадир. Буларни тайёрлашда қўнжи учун ранг-баранг материаллар: хром, сунъий чарм, намат, электростатик юмшоқ чарм; пойафзал бошлиғи, қолипланган «МАЛИШ» таглиги ишлатилмоқда.

Янгийўл пойафзал фабрикасининг енгил, чидамли, қулай оёқ кийимлари катта ва кичик харидорлар ҳурматига сазовор бўлиб бормоқда.

Шу кунларда «Ўзбекистон» фирма савдо бирлашмасининг 4-магазини, «Болалар дунёси» магазинлари ва Савдо марказларининг ихтисослаштирилган болалар оёқ кийимлари секцияларида пойафзалларнинг ранг-баранг моделлари қўйилган.

ФАРЗАНДЛАРИНГИЗНИ ҚУВОНТИРАДИГАН ОЁҚ КИЙИМЛАРИНИ ТАНЛАБ ОЛИШИНГИЗГА ИШОНЧИМИЗ КОМИЛ.

УЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК ТЕХНОЛОГИК БЮРОСИ.

196-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОН ТЕХНИКА ЗАВОДИГА ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: ярим ўтказгичли асбоблар ва интеграл микросхемаларни йиғувчилар, электрон техника асбоблари ва деталларини синовчилар, электрон техника асбоблари ва деталларининг контролерлари, радио аппаратуралар ва асбобларнинг монтажчилари ва регулировкачилари, технологик ускуналарни созловчилар, синов ускуналарининг созловчи-монтажчилари, токарлари, фрезерчилар, электр пайвандчилар, слесарь-асбобсозлар.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли, Тошкент шаҳрида ва унинг атрофида яшовчи йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 8 синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун 3 йил, 10 синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун 6 ой, радио аппаратуралар ва асбобсозларнинг монтажчилари ихтисослиги бўйича қабул қилинган 10 синф ҳажмида маълумоти бўлган ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия билан таъминланадилар, технологик ускуналарни созловчилар, токарь, фрезерчилар, слесар-асбобсозлар 72 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланади, 8 синф ҳажмида маълумотли ўқувчилар тўлиқ бўлмаган давлат таъминотида бўладилар ва ўрта маълумот оладилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Ўқиш вақти иш стажига қўшиб ҳисобланади.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ БИЛИМ ЮРТИ БИНОСИДА, В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОН ТЕХНИКА ЗАВОДИНИНГ КАДРЛАР БЎЛИМИДА ИШЛАЙДИ.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 5-алоқа бўлими, Весна кўчаси, 17-уй (1, 5, 26-трамвайлар, 106-автобуснинг «Фоменко» бекати) телефон 91-14-51.

ШОШИЛИНЧ «ХИМЧИСТКА»

Унга кўпчиликнинг иши тушиб туради. «Химчистка» фабрикасининг 7-филиали буюмларингизни шошилинч равишда тозалаб беради.

Плашч ёки пальто, пиджак ёки шим 24 соат ичида тозалаб берилади.

Худди шу ернинг ўзида — филиалда пар-момиқ буюмлар ҳам тозаланади. Тозалаш учун ёстиқ ва тўшаклар қабул қилинади (одеяллар қабул қилинмайди). 1 килограмм пар ёки момиқни тозалаш учун 95 тийин миқдорида ҳақ олинади. Буюртмачилар шу нарсани унутмасликлари кераки, 1 килограмм пар ёки момиқ тозалашганидан кейин улардан атиги 700 грамми қолади.

Қўшимча ҳақ тўлаб, ёстиқ жилдини ёки аврасини янгисига алмаштириб олишингиз мумкин. Пар ёки момиқни тозалашга берган кишиларгина ана шундай қилишлари мумкин.

Шошилинч «Химчистка»нинг 7-филиали Энгельс кўчасидаги 60-«а» уйда жойлашган. У ерга 2, 51, 60«э», 72«э», 26, 115-автобусларда, 2, 3, 16, 22, 25, 28-трамвайларда («Олой бозори» бекати) бориш мумкин.

«ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ БЕТ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02. бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

5 ЯНВАРЬ, 1983 й.

Р—07004.

Газета Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри...